

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 12 december 2022
Onderwerp: Gebiedsvisie Valkenburg-West

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

In 2021 zijn we gestart met het opstellen van de Gebiedsvisie Valkenburg-West. Het doel van het project is het ontwikkelen van een integrale gebiedsvisie voor Valkenburg-West. Dit betreft het gebied Valkenier - Kop Cauberg en van Tivoli tot Steenkolenmijn met de Wilhelminalaan en het Grendelplein als oostelijke gebiedsgrens. Hierbij wordt onder meer de Westflank van de kern Valkenburg verbonden met het centrum om zo de samenhang en de dynamiek in dit eens zo levendige gebied te herstellen. Een stip op de horizon die we samen met stakeholders kunnen nastreven en uitvoeren. Bij het opstellen wordt rekening gehouden met een robuuste, duurzaam (toeristische) ontwikkeling waarbij wonen, economie en natuur ieder een goede plek krijgen en met elkaar in balans zijn.

Vanwege de verkiezingen en het belang van bestuurlijke betrokkenheid op dit dossier is destijds besloten om het proces on hold te zetten totdat een nieuw bestuurlijk trekkerschap was vormgegeven. Medio 2022 is door het nieuwe college besloten om het visietraject weer verder op te pakken, met als uitgangspunt dat de Polfermolen op de huidige plek blijft. Dit is verwerkt in de huidige visiekaart middels tekstuele aanpassingen en tevens is de illustratie op de kaart verduidelijkt. Het is een visie op hoofdlijnen, we willen deze na vaststelling van de kaders nader uit gaan werken tot een ambitiedocument. Met dit voorstel willen we de raad vragen om de Gebiedsvisie Valkenburg-West vast te stellen en werkbudget vrij te maken om de visie nader uit te kunnen werken tot een ambitiedocument.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Om te komen tot deze visie heeft een diversiteit aan in- en externe experts onderzoek gedaan in en naar het gebied. Hierbij is rekening gehouden met een balans tussen mens, milieu en economie. Verschillende onderzoeken die in het verleden met betrekking tot dit gebied reeds gedaan zijn op het gebied van bijvoorbeeld cultuur, beleving en verkeer zijn hier ook in meegenomen. In het gebied zelf is door middel van participatieve observatie en honderden gesprekken met bewoners, ondernemers, collega's en toeristen, onderzoek gedaan naar hoe het gebied vroeger functioneerde en beleefd werd, hoe dit nu ervaren wordt en hoe het gebied zich in de toekomst zou kunnen ontwikkelen.

Een belangrijke bevinding uit voorgenoemd proces is dat het gebied belangrijke kaders mist die nodig zijn voor het vormgeven van meer concrete ambities en ontwerpopgaven. Om die reden is eerst een visie op hoofdlijnen gemaakt. Deze visiekaart op hoofdlijnen is op begin november 2021 gedeeld met inwoners middels wandelingen en daarna aangeboden aan de raad ter vaststelling. Nadat het proces tijdelijk stil heeft gelegen, hebben we medio 2022 de visiekaart aangepast met het nu geldende uitgangspunt uit het nieuwe collegeprogramma van de Polfermolen en een duidelijkere visuele weergave van het gebied. Daar de inhoud, op de Polfermolen na, niet wezenlijk veranderd is, is besloten om de ondernemers en inwoners in het gebied over de visie en het proces te informeren via gesprekken en artikels in de Mazjerang. Bij de volgende stap, het uitwerken van het ambitiedocument, zullen we wederom op passende wijze de belanghebbenden betrekken om te komen tot het ambitiedocument voor Valkenburg-West.

3. Relatie met bestaand beleid

De gebiedsvisie Valkenburg-West geeft uitwerking aan de afspraken uit het coalitieakkoord 2022-2026, onder meer het uitgangspunt 'Een welvarend Valkenburg aan de Geul'. Hier wordt de ontwikkeling/uitvoering van de visie Valkenburg-West als doel benoemd.

Daarnaast zijn flankerende regionale en lokale beleidsdocumenten op het gebied van sport, toerisme & economie, verkeer & mobiliteit, wonen, groenbeleidsplan en de Omgevingsvisie belangrijk input geweest voor het opstellen van deze visie.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Met deze gebiedsvisie, die bestaat uit vijf hoofdzaken (deelgebieden), willen we een kaderstellende richting geven voor het gebied. De volgende stap is het opstellen van concrete én haalbare ambities voor het gebied Valkenburg West. Hiervoor willen we na vaststelling samen met bewoners en ondernemers uit het gebied en onder leiding van experts op het gebied van bijvoorbeeld gebiedsexploitatie, stedenbouwkunde, mobiliteit, waterveiligheid/ klimaatadaptatie etc. verder vorm gaan geven, bijvoorbeeld middels ontwerpateliers.

Dit leidt per deelgebied tot ambities die wederom aan u en de gemeenteraad voorgelegd zullen worden ter besluitvorming. Daarna volgt een gedragen en haalbaar uitvoeringsprogramma om zo ook daadwerkelijk meer samenhang, ruimtelijke kwaliteit en indien mogelijk waterveiligheid in het gebied te creëren. Om de visie nader uit te kunnen werken, is het van belang dat de visie nu eerst als richtinggevend kader voor het gebied wordt vastgesteld.

5. Samenwerking

Om tot de gebiedsvisie te komen, is op meerdere momenten gesproken met ondernemers, inwoners en andere belangrijke partijen in het gebied zoals het Waterschap omtrent de klimaatopgave. Daarnaast is intern samen gewerkt en afgestemd met verschillende beleidsterreinen en thema's die raakvlakken hebben met de visie, bijvoorbeeld: Mobiliteitsplan, gebiedsvisie Valkenburg-Oost, sport & accommodatiebeleid, woonbeleid (woonbehoefte onderzoek) en het Omgevingsvisie traject. Ook heeft gedurende het proces afstemming plaatsgevonden met de portefeuillehouder en zijn het college en de raad op diverse momenten betrokken.

6. Aanbestedingen

Om de visie nader uit te kunnen werken tot een ambitiedocument, zal er mogelijk gebruik worden gemaakt van externe expertise. Dit wordt nog inzichtelijk gemaakt en zal worden voorgelegd aan het college ter besluitvorming.

7. Duurzaamheid

Duurzaamheid is nadrukkelijk meegenomen in het opstellen van de gebiedsvisie. Niet alleen is rekening gehouden met het afwegingskader mens, milieu en economie. Ook thema's als wateroverlast, klimaatadaptatie, duurzaam vastgoed en duurzame mobiliteit zijn belangrijke overwegingen geweest binnen de vormgeving van deze visie. De conceptvisie was grotendeels gereed voordat de watersnoodramp plaatsvond. Naar aanleiding van de watersnoodramp is besloten om meer nadruk te leggen op ruimte voor de Geul en na vaststelling van de voorliggende kaders nader te onderzoeken wat de noodzaak en of mogelijkheden hiervoor zijn. Bij het opstellen van het ambitiedocument voor de visie wordt gekeken naar thema's zoals klimaatadaptatie en biodiversiteit. Uiteraard wordt duurzaamheid ook meegenomen in de verdere planvorming.

8. Financiën

Graag willen we na vaststelling van de gebiedsvisie een ambitiedocument gaan opstellen om de visie concreter vorm te kunnen gaan geven. Aan de gemeenteraad wordt gevraagd om een werkbudget vrij te maken van 175.000 euro vanuit de reserve strategische projecten. Dit is nodig voor de volgende kostenposten:

- Opstellen van stedenbouwkundige en landschappelijke schetsen
- Studie naar parkeren en routing in het gebied
- Gericht specialistisch advies rondom gebiedsontwikkeling
- Het aanstellen van een kwartiermaker met als doel op zo kort mogelijke termijn partijen te vinden die, passend binnen de contouren van de visie, kunnen zorgen voor een invulling van leegstaande gebouwen (o.a. voormalige Leeuw bierbrouwerij/Par'Course) in het gebied.
- Participatie en communicatie

- Overige studies en onvoorziene kosten

Indien de raad akkoord gaat met de gebiedsvisie Valkenburg-West en de verdere uitwerking tot een ambitiedocument, streven we naar de volgende planning:

- Q1 2023: start kwartiermaker en start opstellen ambitiedocument
- Q3 2023: Concept ambitiedocument
- Q4 2023: Definitief ambitiedocument aanbieden aan de raad

9. Communicatie

Gedurende het traject hebben er verschillende communicatie- en participatiemomenten plaatsgevonden. Ook bij het vervolg zullen we op passende wijze communiceren via de reguliere kanalen zoals social media, de digitale nieuwsbrief en de Mazjerang. Daarnaast wordt er nauw samengewerkt met verschillende stakeholders in het gebied.

10. Afwegingen en Advies

Wij adviseren u om:

- In te stemmen met de gebiedsvisie Valkenburg-West.
- Het gevraagde budget beschikbaar te stellen door middel van een onttrekking van €175.000 in 2023 uit de reserve strategische projecten.

11. Bijlagen

- Gebiedsvisie Valkenburg-West

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 1 november 2022;

Gehoord de raadscommissie Fysiek Domein de dato 22 november 2022.

Besluit:

- In te stemmen met de gebiedsvisie Valkenburg-West.
- Het gevraagde budget beschikbaar te stellen door middel van een onttrekking van € 175.000,00 uit de reserve strategische projecten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 12 december 2022.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 12 december 2022
Onderwerp: Najaarsnota 2022

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Met dit raadsvoorstel wordt de tweede tussentijdse rapportage aan u voorgelegd zoals bedoeld in artikel 6 van de financiële verordening. In deze najaarsnota wordt u geïnformeerd en adviseert het college u over tussentijdse wijzigingen van het verwachte financiële resultaat in 2022.

Wij stellen uw raad voor om de najaarsnota 2022 vast te stellen en de daaruit voortvloeiende mutaties in de lopende begroting te verwerken.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

De najaarsnota 2022 geeft een overzicht van de financiële baten en lasten van onze gemeente in 2022. In hoofdstuk 3 worden een aantal specifieke onderwerpen uitgelicht. Hoofdstuk 8 van deze raadsnota bevat het totaaloverzicht van deze onderwerpen.

De najaarsnota 2022 wordt in hoofdstuk 8 afgesloten met een totaaloverzicht van de begrote baten en lasten. Hierbij wordt een vergelijking gemaakt tussen de primaire begroting 2022, de begroting na wijziging voordat de najaarsnota is verwerkt, de najaarsnota zelf en de begroting na wijziging, waarbij de financiële gevolgen van de najaarsnota in het overzicht van de baten en lasten zijn verwerkt.

De begrotingswijziging naar aanleiding van deze najaarsnota is daarmee expliciet zichtbaar gemaakt in de najaarsnota zelf. Hiermee geven we mede invulling aan een opmerking van de accountant, die ons verzocht heeft om de najaarsnota op dit punt aan te scherpen. Aan het einde van hoofdstuk 3 is een financieel technische toelichting opgenomen op deze begrotingswijziging.

De bedragen in deze raadsnota zijn, zoveel als mogelijk, afgerond op € 1.000.

3. Relatie met bestaand beleid

In de najaarsnota 2022 worden de volgende onderwerpen uitgelicht:

Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving:

1. Gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)

Programma Toerisme en Economie:

2. Kerstmarkt Gemeentegrot

Programma Sociaal Domein:

3. Gemeentelijke opvang Oekraïners
4. WMO

5. Vrijval afschrijvingen Mytyschool (Adelante) a.g.v. watersnoodramp

Programma Ruimtelijk Domein:

6. Begraafplaats Cauberg
7. Verkoopopbrengsten (o.a. gebouw Mauritiussingel Schin op Geul)

Programma Algemene Taakvelden:

8. Gevolgen watersnood 2021 voor de financiële positie van de gemeente in 2022;
9. Verwerking financiële compensatie Covid-19 over 2021 in 2022;
10. Ontwikkelingen gemeentefonds;
11. Personele lasten;
12. Voorziening bovenwettelijk verlof personeel;
13. Onderuitputting incidentele projectbudgetten;
14. Financieel technische toelichting op de begrotingswijziging n.a.v. de najaarsnota.

Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving

3.1 Gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)

Onze gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio laat al enkele jaren een stijgende trend zien. Dit is deels verklaarbaar door de toegenomen inzet van de Veiligheidsregio's bij achtereenvolgende crisissen, maar heeft ook te maken met bedrijfsvoeringsaspecten binnen de VRZL. Gelijktijdig met deze najaarsnota brengt het college een raadsvoorstel voor een zienswijze over het dossier Functioneel Leeflijdsontslag (FLO). De financiële gevolgen zijn als separate wijziging meegenomen in dit voorstel en maken derhalve geen onderdeel uit van deze najaarsnota.

Programma Toerisme en Economie

3.2 Kerstmarkt Gemeentegrot

Voor het eerst sinds de kerstperiode van 2019 hopen we in 2022 weer een kerstmarkt te kunnen organiseren zonder beperkende Covid-19 maatregelen. Dit verwachten we terug te zien in de bezoekersaantallen van de kerstmarkt. Wel is er sprake van forse stijgingen in de organisatiekosten. Met name de post beveiliging is gestegen ten opzichte van eerdere jaren. Indien een bezoekersaantal van 180.000 wordt gehaald, dan verwachten we dat de exploitatie van de kerstmarkt budgettair neutraal zal verlopen. Hierbij is er wel sprake van een risico op tegenvallende bezoekersaantallen. In dat geval zou er sprake zijn van een negatief exploitatieresultaat. De aanvullende inkomsten voor onze gemeente uit bijvoorbeeld parkeeropbrengsten en toeristenbelasting zijn hier overigens niet in meegerekend.

Voor de begrotingswijziging naar aanleiding van deze najaarsnota is uitgegaan van een budgettair neutrale exploitatie van de kerstmarkt in de gemeentegrot. De uitgaven en de inkomsten zijn daarbij dus in evenwicht, gebaseerd op het hierboven genoemde bezoekersaantal.

Programma Sociaal Domein

3.3 Gemeentelijke opvang Oekraïners

Op meerdere plaatsen binnen onze gemeenten verblijven Oekraïense ontheemden in gemeentelijke opvanglocaties. Voor de kosten die wij als gemeente hiervoor maken ontvangen we een vergoeding vanuit de Rijksoverheid, op basis van een vast bedrag per persoon. Daarnaast voert de gemeente de leefgeldregeling uit voor Oekraïners die binnen onze gemeente verblijven op particuliere opvanglocaties. Ook hiervoor ontvangen we een vergoeding.

Met deze uitgaven en inkomsten is (uiteraard) geen rekening gehouden in de primaire begroting voor 2022. In deze najaarsnota wordt dit alsnog opgenomen binnen de begroting na wijziging, voor het bedrag van € 2.822.000 aan lasten en € 4.016.000 aan baten.

De vergoeding die wij op basis van het vaste bedrag ontvangen is hoger dan de kosten die we in 2022 verwachten te maken. Hiervoor zal waarschijnlijk een financiële afrekening met de Rijksoverheid plaatsvinden in 2023. Om deze reden is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven (€ 1.194.000) als reservering opgenomen in de begrotingswijziging n.a.v. deze najaarsnota.

3.4 WMO

In deze najaarsnota zijn de laatste prognosewijzigingen verwerkt voor de WMO. Uit deze prognoses blijkt een forse onderrealisatie van de eerder geraamde kosten van € 730.000. Dit bedrag is uit te splitsen in woonvoorzieningen Wmo (€ 132.000), huishoudelijke verzorging Wmo (€ 262.000), groepsbegeleiding (€ 108.000) en individuele begeleiding (€ 227.000). Het saldo van deze posten wordt als onderdeel van het totale sociale domein betrokken in de verrekening met de taakstelling sociaal domein. Het saldo wordt (na verrekening van alle overige verschillen) cf. het door de raad vastgestelde beleidskader gestort in de reserve sociaal domein. Opgemerkt dient te worden dat het niet de verwachting is dat deze kosten helemaal niet gemaakt worden, maar dat er vanwege verschillende redenen een vertraging optreedt in het daadwerkelijk maken van de kosten, bijvoorbeeld als gevolg van de wachtlijsten bij hulp bij het huishouden.

3.5 Vrijval afschrijvingen Mytyschool (Adelante) a.g.v. watersnoodramp

Onderdeel van de jaarrekening 2021 was de eenmalige afwaardering van de boekwaarde van het onderwijsgedeelte van het gebouw van Adelante in Houthem. Deze afwaardering is in de jaarrekening verwerkt ten laste van de reserve onderwijshuisvesting. Als gevolg van deze afwaardering in 2021 is er in 2022 geen sprake meer van afschrijvingslasten. Deze waren wel geraamd in de primaire begroting. In financieel technische zin levert dit in 2022 een voordeel op van € 267.000. Het voorstel is om dit te storten in de reserve onderwijshuisvesting en zodoende de reserve weer aan te vullen met dit gedeelte van de vrijgevallen afschrijvingslasten.

Bij onderdeel 3.8 hieronder is een algemene toelichting opgenomen met betrekking tot de financiële afwikkeling van de watersnood voor onze gemeente.

Programma Ruimtelijk Domein

3.6 Begraafplaats Cauberg

Het projectbudget voor de renovatie van de begraafplaats op de Cauberg bleek in oktober 2022 te laag te zijn geraamd voor een bedrag van (afgerond) € 352.000. Hier liggen verschillende oorzaken aan ten grondslag. Bij de eerdere kredietverstrekkingen is geen rekening gehouden met het feit dat de uitgaven op deze post niet compensabel zijn binnen het BTW-compensatiefonds. De BTW is derhalve kostenverhogend en had als onderdeel van het totale investeringsbedrag meegerekend moeten worden. De kostenramingen zijn echter steeds zonder BTW ingebracht, wat leidt tot een verschil van 21% ofwel € 215.000.

Daarnaast werden we bij de uitvoering van dit project geconfronteerd met prijsindexaties van circa 15% ten opzichte van eerdere ramingen. Voor het gedeelte van de werkzaamheden dat nog uitgevoerd dient te worden is het gevolg hiervan circa € 60.000 excl. BTW ofwel € 72.000 incl. BTW.

Ten slotte heeft een actuele inventarisatie van uit te voeren werkzaamheden inzichtelijk gemaakt dat er nog aanvullende werkzaamheden verricht dienen te worden voor het bedrag van € 54.000 excl. BTW / € 65.000 incl. BTW. Dit heeft met name betrekking op noodzakelijke reparaties en vervangingen aan mergel- en betonwerk.

De bovenstaande kostenstijgingen zijn onderdeel van het raadsvoorstel voor de tarieven van de lijkbezorgingsrechten in 2023, die hiermee stijgen met een percentage van 15%. Hierbij hoort wel een dekkingspercentage van 40%. Van de totale kosten wordt 40% dus betaald uit de leges en komt 60% derhalve ten laste van de algemene middelen. Op basis van een afschrijvingstermijn van 15 jaar leidt dat (voor deze 60%) tot jaarlijkse afschrijvingslasten van € 14.000 die ten laste komen van de algemene middelen, met ingang van 2023.

In formele zin gaat het om een verhoging van het investeringskrediet dat voorgelegd diende te worden aan de raad. In dit geval ging het echter om onvermijdbare en onuitstelbare kosten, waardoor het college zich genoodzaakt heeft gezien om zelfstandig te besluiten tot het ophogen van het krediet. Met de bovenstaande toelichting in de najaarsnota verzoeken wij uw raad om dit besluit te formaliseren.

3.7 Verkoopopbrengsten (o.a. gebouw Mauritiussingel Schin op Geul)

In deze najaarsnota is een bedrag van € 362.000 opgenomen als verkoopopbrengsten voor gronden en gemeentelijke gebouwen. Dit betreft, naast een paar kleinere percelen, met name de opbrengst van de verkoop van het maatschappelijk vastgoed aan de Mauritiussingel in Schin op Geul. Met deze transactie is nadere invulling gegeven aan het raadsbesluit van 9 december 2019.

Programma Algemene Taakvelden

3.8 Gevolgen watersnood 2021 voor de financiële positie van de gemeente in 2022

De watersnoodramp die onze gemeente in 2021 heeft getroffen heeft ook financiële gevolgen voor de najaarsnota 2022. Enerzijds is in 2022 gedeeltelijk uitvoering gegeven aan het nafaseplan, zoals dat door de gemeenteraad op 9 november 2021 is vastgesteld. Anderzijds hebben we in 2022 stappen gezet in het proces van financiële compensatie vanuit de rijksoverheid.

De watersnoodramp heeft nog steeds gevolgen voor de werkzaamheden voor onze gemeente. In de openbare ruimte dient een gedeelte van de herstelwerkzaamheden nog te worden uitgevoerd. Dit is deels zichtbaar bij de bruggen die nog niet zijn hersteld, maar deels ook minder zichtbaar, bijvoorbeeld als het gaat om de schade aan de gemeentelijke riolering. Ook op andere beleidsterreinen verwachten we nog activiteiten naar aanleiding van de watersnood in 2023. Inhoudelijk wordt de gemeenteraad hier langs een andere weg nog nader over geïnformeerd.

Voor deze najaarsnota is van belang dat de watersnood ook in financiële zin nog niet kan worden afgesloten in 2022. Vanuit de rijksoverheid hebben we wel een voorschot ontvangen van € 2.016.000 vanuit de WTS-regeling. Daarnaast is vanuit de Wvr een voorschot toegezegd voor een bedrag van € 688.000. Het totale voorschot in 2022 bedraagt daarmee € 2.704.000.

Het college wenst de financiële gevolgen van de watersnoodramp zo duidelijk en transparant mogelijk in beeld te brengen. Om dit te kunnen doen stellen wij voor om de inkomsten (uit voorschotten etc.) en de uitgaven in financiële zin op één plek samen te voegen. Eventuele (tussentijdse) verschillen tussen het ontvangen voorschot en de gemaakte kosten kunnen daar dan ook worden vastgehouden. Het college stelt daarom voor aan de gemeenteraad om een **bestemmingsreserve financiële gevolgen watersnood 2021 in te stellen**. Deze bestemmingsreserve heeft een tijdelijk karakter. Op het moment dat de watersnood in financiële zin voor onze gemeente volledig is afgewikkeld kan deze reserve komen te vervallen.

De financiële gevolgen in 2022 zien er als volgt uit:

<i>Bedragen * € 1.000</i>	
Personele lasten in 2022	823
Materiele kosten in 2022	1.524
Subtotaal uitgaven in 2022	2.347
Voorschot Wts en Wvr	2.704
Voorschot verzekeringsuitkering	750
Subtotaal inkomsten in 2022	3.454
Saldo / storting in nieuwe bestemmingsreserve	-1.107

3.9 Verwerking financiële compensatie Covid-19 over 2021 in 2022

Gemeenten werden in 2020 en 2021 vanuit de Rijksoverheid gecompenseerd voor de financiële gevolgen van Covid-19. Deze compensatie werkt door in 2022, doordat de compensatie over 2021 in 2022 wordt verwerkt.

Hoewel onze gemeente (ten tijde van het opstellen van deze najaarsnota) nog geen formele beschikking heeft ontvangen kunnen wij wel een betrouwbare indicatie afgeven van de te verwachte compensatie op basis van de ambtelijke afstemming met het Ministerie van BZK.

In totaal verwachten we een bedrag van € 1.343.000 te ontvangen, dat als volgt is opgebouwd:

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Covid-19
Parkeeropbrengsten	1.035
Vermakelijkhedenretributie	172
Toeristenbelasting	127
Evenementenleges	12
Correcties / overige effecten	-3
Totaal compensatie over 2021 in 2022	1.343

Gelet op het feit dat het tekort op de parkeerexploitatie bij de jaarrekening 2021, cf. het door de raad vastgestelde beleidskader, is onttrokken uit de bestemmingsreserve parkeren (egalisatiereserve parkeerexploitatie) stellen wij voor om deze reserve aan te vullen met het bedrag van € 1.035.000. Voor het resterende gedeelte van € 309.000 stellen wij voor om dit te storten in de bestemmingsreserve financiële gevolgen Covid-19. Zoals eerder aangekondigd zal het college op een later moment een voorstel doen om de Covid-19 reserve financieel af te wikkelen.

De uitbetaling van deze compensatie zal naar verwachting nog voor het einde van dit jaar plaatsvinden via het gemeentefonds.

3.10 Ontwikkelingen gemeentefonds

In dit onderdeel zijn de resultaten uit de septembercirculaire 2022 opgenomen, aangevuld met de verwachte wijzigingen uit de decembercirculaire 2022.

De septembercirculaire van het gemeentefonds is een bijstelling ten opzichte van de meicirculaire 2022, waarover uw raad is geïnformeerd in raadsinformatiebulletin 2022 nr. 50. Het startpunt voor de inkomsten uit het gemeentefonds vanuit deze meicirculaire bedraagt € 30.383.000 aan inkomsten voor de jaarschijf 2022. Op basis van de septembercirculaire kan dit bedrag naar boven worden bijgesteld, met een bedrag van € 881.000, naar een totaalbedrag van € 31.264.000.

De bijstelling van € 881.000 kan als volgt worden gespecificeerd:

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroting 2022
Asiel (inburgering)	18
BRP en BSN	-1
Energietoelage lage inkomens	421
Invoeringskosten Omgevingswet	190
Landelijke Vreemdelingen Voorzieningen	-4
Leerlingenvervoer Oekraïne	28
Maatschappelijke begeleiding	24
Participatie	9
Wet kwaliteitsborging bouw	31
Wijziging uitkeringsfactor	165
Totaal wijzigingen septembercirculaire 2022	881

Asiel (inburgering)

Het bedrag voor asiel (en statushouders) is bedoeld om gemeenten in staat te stellen passende ondersteuning te bieden aan inburgeraars. Hiermee geeft de Rijksoverheid invulling aan het bestuurlijk akkoord met betrekking tot de opvang van asielzoekers van 26 augustus 2022.

Energietoelage lage inkomens

Het bedrag aan energietoelage lage inkomens ad € 421.000 is aanvullend op het eerder ontvangen bedrag van € 582.000 (cf. meicirculaire 2022). Hiermee heeft onze gemeente voor 2022 in totaal een bedrag van € 1.003.000 ontvangen. Dit bedrag is bedoeld als financiering voor de regeling waarmee een doelgroep aan huishoudens een bedrag van € 1.300 heeft ontvangen als tegemoetkoming in de energielasten.

Naast dit bedrag hebben gemeenten de mogelijkheid om een gedeelte van € 500 van de beschikbare middelen in 2023 uit te betalen in 2022. Ook hiervoor hebben we een bedrag ontvangen via het gemeentefonds. Dit bedraagt € 421.000.

Invoeringskosten Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb)

Het bedrag van € 190.000 is bedoeld voor de transitiekosten die gemeenten hebben gemaakt in aanloop naar de invoering van de Omgevingswet. Binnen onze gemeente hebben we hiervoor een bestemmingsreserve ingericht. Het gedeelte dat niet wordt besteed in 2022 zal, cf. de door de raad vastgestelde kaders, worden gestort in de bestemmingsreserve.

Voor de voorbereidingskosten van de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) ontvangt onze gemeente in 2022 een bedrag van € 31.000.

Leerlingenvervoer Oekraïne

Het bedrag voor leerlingenvervoer Oekraïne is gebaseerd op het aantal geregistreerde kinderen uit Oekraïne binnen onze gemeente in mei 2022. Hiermee kunnen de aanvullende kosten voor leerlingenvervoer worden bekostigd.

De middelen voor maatschappelijke begeleiding hebben betrekking op de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden, cf. artikel 18 van de Wet inburgering 2013.

Wijziging uitkeringsfactor / accres

De algemene verhoging van de uitkering uit het gemeentefonds in 2022 van € 165.000 wordt met name veroorzaakt door de onderuitputting op het BTW-compensatiefonds (BCF). Op basis van de landelijke afspraken wordt het gedeelte van het BCF dat niet wordt gebruikt aangevuld in het gemeentefonds. Landelijk gaat dit om een bedrag van € 321 miljoen.

Overige onderdelen gemeentefonds

In de septembercirculaire zijn nog een drietal kleinere wijzigingen opgenomen. De post BRP en BSN heeft betrekking op de financiering van landelijke voorzieningen hiervoor door een uitname uit het gemeentefonds. De mutaties op landelijke vreemdelingen voorzieningen betreft een verschuiving in de Rijksbegroting. Dit bedrag wordt niet langer uit het gemeentefonds gefinancierd, maar als een specifieke uitkering via het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV). De mutatie van € 9.000 op participatie tenslotte betreft een bijdrage om de tekorten van Sociale Werkbedrijven (als gevolg van Covid-19) op te kunnen vangen.

Verwachte mutaties decembercirculaire 2022 gemeentefonds

Zoals toegelicht bij onderdeel 3.9 verwachten we nog voor het einde van het jaar de uitbetaling van de coronacompensatie over 2021 via het gemeentefonds.

Daarnaast verwachten we een bedrag van (afgerond) € 1.056.000 uit de compensatieregeling voogdij en 18+. Hiervoor hebben we in september een aanvraag ingediend bij het Ministerie van VWS, waarbij we op 1 november goedkeuring hebben ontvangen voor dit bedrag. Daarbij is tevens aangekondigd dat dit onderdeel zal zijn van de decembercirculaire 2022.

3.11 Personele lasten

De toenemende druk op de ambtelijke organisatie is een terugkerend thema in de diverse Planning & Control documenten. In de begroting 2023 is een voorstel opgenomen dat is ontstaan uit een analyse van de personele lasten voor de ambtelijke formatie en externe inhuur. Deze analyse had zowel betrekking op het jaar 2022 als op het te verwachten structurele effect vanaf 2023 en verder.

Het beleidskader zoals de raad dat eerder heeft vastgesteld stelt dat de exploitatiereserve personeel wordt gebruikt om het overschot of het tekort op de personeelsbegroting te egaliseren. Bij deze najaarsnota leidt dat beleidskader tot een onttrekking uit de personeelsreserve van € 183.000. Dit is dus het saldo van de personeelsbegroting. Wat daarbij opvalt is dat er sprake is van een forse verschuiving tussen de personele lasten van onze vaste formatie en de inzet van tijdelijk personeel. In lijn met de verwachte realisatie is het effect op deze begrotingswijziging een verhoging van het budget externe inhuur met € 982.000 (nadelig) en een verlaging van de personele kosten van onze ambtelijk medewerkers met € 758.000 (voordelig). Overige effecten binnen de personeelsbegroting (zoals financiering uit projectbudgetten) bedragen nog eens € 41.000 (voordelig).

3.12 Voorziening bovenwettelijk verlof personeel

Op grond van onze verslaggevingsvoorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen wij in onze jaarrekening voorzieningen op te nemen voor personele verplichtingen die, in de vaktechnische termen, niet het karakter hebben van arbeid gerelateerde verplichtingen met een jaarlijks gelijkblijvend volume. Een voorbeeld hiervan betreft de pensioenverplichtingen voor oud-wethouders.

Als gevolg van een Cao-wijziging dienen wij in de jaarrekening 2022 mogelijk een nieuwe voorziening op te nemen, namelijk voor het bovenwettelijk verlof van het personeel. Dit is het gevolg van Cao-afspraken die ambtelijk medewerkers rechten geven op het sparen (en daarmee doorschuiven) van verlofrechten. Op dit moment is echter nog niet geheel duidelijk welke financiële gevolgen dit heeft voor onze jaarrekening. Hierover worden we ook nader geadviseerd door onze controlerend accountant. In de raadscommissie AZM van 2 november 2022 heeft de accountant aangegeven extra aandacht te besteden aan dit onderwerp bij de jaarrekeningcontrole over 2022.

Voor de volledigheid melden wij dat het opnemen van de voorziening formeel niet valt onder het budgetrecht van de raad, maar dat het gaat om een verplichting op grond van het BBV. In de jaarrekening 2022 zullen wij de raad nader informeren over de wijze waarop dit is verwerkt.

3.13 Onderuitputting incidentele projectbudgetten

Onderdeel van de najaarsnota en de begrotingswijziging naar aanleiding van de najaarsnota is de overheveling van incidentele projectbudgetten naar het volgende begrotingsjaar. Uitgangspunt is dat overheveling niet is toegestaan bij structureel beschikbare exploitatiebudgetten, maar wel is toegestaan voor incidentele projectbudgetten. Voorwaarde daarbij is dat het project inhoudelijk nog niet is afgerond, aanvullende werkzaamheden te verwachten zijn in het volgende jaar en er dus ook een noodzaak is om het budget door te schuiven.

Aangezien deze overheveling in financieel technische zin wordt verwerkt als een storting in de reserves in 2022 en een onttrekking uit de reserves in 2023 is er formeel toestemming nodig van de raad, die met het vaststellen van de najaarsnota wordt verleend. Overigens heeft het college voorgesteld om vanaf het jaar 2023 deze jaarlijks terugkerende budgetoverheveling formeel te regelen in de financiële verordening.

3.14 Financieel technische toelichting op de begrotingswijziging n.a.v. de najaarsnota

In het totaaloverzicht van baten en lasten in hoofdstuk 8 van deze raadsnota zijn vier kolommen opgenomen. De primaire begroting 2022 sluit aan op de baten en lasten zoals die door de raad zijn vastgesteld in de vergadering van 9 november 2021. De begrotingstechnische consequenties van andere raadsbesluiten (tot en met de raadsvergadering van oktober 2022) leidt tot een begroting 2022 na wijziging, voor verwerking van de najaarsnota. De begrotingswijziging naar aanleiding van de najaarsnota is opgenomen in de derde kolom. De vierde kolom, begroting na wijziging, is de begroting waarin de najaarsnota is meegenomen. Indien er in deze vergadering nog andere raadsbesluiten worden genomen met een effect op de begroting 2022, dan werkt dat ook nog door in de begroting na wijziging (zoals die uiteindelijk in de jaarrekening 2022 zal worden gepresenteerd).

De begrotingswijziging naar aanleiding van de najaarsnota wordt ook wel de slotwijziging genoemd. Met deze slotwijziging wijzigen de baten en lasten op programmaniveau en worden ook de wijzigingen in reservemutaties formeel door de raad geautoriseerd. In de bijlage is per programma een toelichting opgenomen van de grootste wijzigingen, waarbij het drempelbedrag voor het melden van de wijziging in verhouding is genomen met het totaal van het programma.

In financieel technische zin wordt de slotwijziging bij onze gemeente gebruikt om een aantal verschillende zaken begrotingstechnisch door te voeren. Dit zijn bijvoorbeeld de financiële gevolgen in 2022 van raadsbesluiten uit 2021 of eerder. Een ander voorbeeld betreft technische begrotingswijzigingen op onderhoudsvoorzieningen of verschuivingen tussen stelposten en exploitatiebudgetten. Dit zijn dus niet zozeer wijzigingen naar aanleiding van de najaarsnota zelf, maar doorwerkingen van eerder genomen besluiten die geformaliseerd dienen te worden. In de bijlage is dit zichtbaar gemaakt door de toelichtingen te groeperen op soort wijziging.

Door de begrotingswijziging bij de najaarsnota op deze manier te presenteren trachten wij de transparantie van de gemeentelijke financiën te vergroten en de raad meer inzicht te geven in de wijziging van de begroting. Hiermee wordt invulling gegeven aan het budgetrecht van de raad.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Uw raad wordt verzocht om de najaarsnota 2022 vast te stellen en de begroting 2022 te wijzigen op basis van de voorstellen in deze najaarsnota.

5. Samenwerking

Niet van toepassing.

6. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

7. Duurzaamheid

Niet van toepassing.

8. Financiën

In hoofdstuk 3 van deze najaarsnota zijn enkele onderwerpen uitgelicht die leiden tot financiële consequenties in de vorm van een begrotingswijziging in 2022. Dit is geen uitputtend overzicht. De begrotingswijziging naar aanleiding van de najaarsnota bevat het totaal aan wijzigingen die doorgevoerd dienen te worden als onderdeel van de slotwijziging.

In de tabel hieronder is op hoofdlijnen per programma weergegeven tot welke wijziging in de begrote baten en lasten de najaarsnota leidt. In de bijlage bij deze raadsnota is een specificatie opgenomen van de wijzigingen per onderdeel. Deze specificatie kan worden gezien als het totaaloverzicht van de onderdelen uit hoofdstuk 3 en de overige wijzigingen bij de najaarsnota.

Baten en lasten per programma

(bedragen * € 1.000)

	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging (voor najaarsnota)	Najaarsnota 2022	Begroting na wijziging 2022 (incl. najaarsnota)
Lasten per programma (excl. toevoegingen aan reserves)				
Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving	2.815	2.820	207	3.027
Programma Toerisme en Economie	4.570	4.570	292	4.862
Programma Sociaal Domein	25.057	25.020	3.643	28.663
Programma Ruimtelijk Domein	13.692	14.640	996	15.636
Programma Algemene Taakvelden	1.268	-1.606	3.339	1.734
Subtotaal lasten programma's	47.401	45.445	8.476	53.921
Overhead	7.043	11.379	-2.063	9.316
Onvoorzien	1	100	-26	74
Vennootschapsbelasting	100	1	0	1
Subtotaal overige lasten	7.144	11.480	-2.089	9.391
Totaal lasten	54.545	56.925	6.387	63.312
Baten per programma (excl. onttrekkingen uit reserves)				
Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving	167	167	51	218
Programma Toerisme en Economie	7.995	7.999	204	8.203
Programma Sociaal Domein	5.321	5.321	4.316	9.638
Programma Ruimtelijk Domein	7.190	10.687	875	11.561
Programma Algemene Taakvelden	33.758	35.367	8.533	43.900
Subtotaal baten programma's	54.431	59.541	13.978	73.520
Overhead	89	220	14	233
Onvoorzien	0	27	6	32
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Subtotaal overige baten	89	246	19	266
Totaal baten	54.520	59.788	13.998	73.785
Saldo (excl. mutatie reserves)				
Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving	-2.648	-2.653	-156	-2.809
Programma Toerisme en Economie	3.425	3.429	-88	3.341
Programma Sociaal Domein	-19.735	-19.699	673	-19.026
Programma Ruimtelijk Domein	-6.502	-3.954	-121	-4.075
Programma Algemene Taakvelden	32.490	36.973	5.194	42.166
Saldo baten en lasten programma's	7.030	14.097	5.502	19.598
Overhead	-6.954	-11.159	2.077	-9.082
Onvoorzien	-1	-73	31	-42
Vennootschapsbelasting	-100	-1	0	-1
Saldo overige baten en lasten	-7.055	-11.234	2.108	-9.125
Totaal saldo van baten en lasten	-25 N	2.863 V	7.610 V	10.473 V
Toevoegingen aan reserves (lasten)	440	5.961	9.012	14.973
Onttrekkingen uit reserves (baten)	582	4.001	2.027	6.027
Saldo mutatie reserves	142	-1.960	-6.986	-8.946
Resultaat	117 V	902 V	625 V	1.527 V

9. Communicatie

Niet van toepassing.

10. Afwegingen en Advies

Wij adviseren u om de najaarsnota 2022 vast te stellen en de begroting 2022 te wijzigen op basis van de voorstellen in deze najaarsnota.

11. Bijlagen

- Bijlage bij de Najaarsnota - specificatie begrotingswijziging.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reekhuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 8 november 2022;

Gehoord de raadscommissie Algemene Zaken en Middelen de dato 28 november 2022;

Gelet op het bepaalde in artikel 6 van de Financiële Verordening;

Besluit:

- De Najaarsnota 2022 vast te stellen en de begroting 2022 te wijzigen op basis van de voorstellen in deze najaarsnota.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 12 december 2022.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter

